

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره اول - سال اول
۱۳۵۹ - ۱۳۶۰

۵۱۶

شماره ترتیب چاپ ۱۸۲

شماره ۱۰

تاریخ ۵۹/۱۲/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

طرح قانونی مطبوعات

مقدمه

ن والقلم و ما یسطرون

(قرآن کریم - سوره قلم)

قسم به قلم و آنچه نویسند

نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آنکه محل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشند. تفصیل آنرا قانون معین میکند. "قانون اساسی اصل ۲۴" باستناد اصل ۲۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طرح قانونی مطبوعات پیشنهادی جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی تقدیم مجلس میگردد.

سید جواد حججی - هادی غفاری - فردوسی - ناطق نوری - بهار تی - ابوالقاسم وافی -
شجوی - دکتر خلیلی - قائمی - علی ملکوتی - محمد انامی کاشانی - هراتی - اسماعیل
فدائی - هاشمیان - دکتر زرگر - اسدالله کبان ارثی - حق شناس - عابدی سن زاده -
محمد حسین صادقی - علی هاشمی سنجانی - معصومی - شهر یاری - احمد همتی -
علی اکبر دهقان - عطاری - علی موحدی ساوجی - کریمی - احمد ملازاده - عبدالحمید
آقا رحیمی - دکتر دیالیه - محمد تقی بهار تی - الاحقر محمد غفاری - ایرج صفاتسی
دزفولی - عباس حیدری - مهدی شام آبادی - منوچهر متکی - قاسم صادقی - اسدالله

بیات - سید ابوالفضل موسوی تبریزی - شاهچراغی - طباطبائی نژاد - دکتر ولایتی .

فصل اول - تعریف مطبوعات

ماده ۱ - مطبوعات از لحاظ این قانون عبارت است از نشریاتی که برای روشن ساختن افکار مردم در زمینه‌های گوناگون اجتماعی ، سیاسی ، اقتصادی ، فرهنگی ، دینی ، علمی ، فنی ، نظامی و هنری و ترقی دادن سطح معلومات عامه و نشر اخبار و اطلاعات و مطالب عام المنفعه و انتقاد سازنده و ارشاد در مصالح عمومی بطور منظم و در مواقع معین با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف چاپ و منتشر میشود .
تبصره - انتشار فوق العاده اختصاص به روزنامهها و مجلههایی دارد که بطور مرتب نشر گردد .

فصل دوم - رسالت مطبوعات

ماده ۲ - رسالتی که مطبوعات در جمهوری اسلامی برعهده دارد عبارتست از .
الف - روشن ساختن افکار عمومی و بالا بردن سطح معلومات و دانش مردم در یک یا چند زمینه مذکور در ماده ۱ .
ب - پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی ایران که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بطور خلاصه بیان شده است .
ج - نفی مرزبندیهای کاذب و تفرقه‌انگیز و قرار ندادن اقشار مختلف جامعه در مقابل یکدیگر مانند دسته بندی مردم بر اساس نژاد ، زبان ، رسوم و سن محلی و . . .
د - مبارزه با مظاهر فرهنگ استعماری (اسراف ، تبذیر ، لغو ، تجمل پرستی ، اشاعه فحشاء و . . .) و ترویج و تبلیغ فرهنگ اصیل اسلامی و گسترش فضائل اخلاقی .
ه - حفظ و تحکیم سیاست (نه شرقی نه غربی) .
تبصره - هریک از مطبوعات باید حداقل در تحقق یکی از موارد فوق الذکر سهیم بوده و با موارد دیگر بهیچوجه در تضاد نبوده و در مسیر جمهوری اسلامی باشد .
ماده ۳ - مطبوعات در ایفای رسالتی که برعهده دارند ملزم بر رعایت کامل صداقت هستند و یکی از بزرگترین تخلفهای هر نشریه انحراف از حفظ صداقت به یکی از دو شکل زیر

است .

- الف - درج اخبار و مطالب خلاف واقع بطور مکرر .
- ب - پیمودن خط مشی فکری منافی با خط مشی که بدان متعهد شده است .
- ماده ۲ - در تمام شماره های یک نشریه لازم است وابستگی آن به حزب ، گروه ، جمعیت و یا عدم وابستگی آن در کنار نام نشریه مشخص گردد .
- تبصره - تخلف از این امر عدم صداقت محسوب میشود .

فصل سوم - تاسیس نشریه

ماده ۵ - انتشار نشریه بمسئولیت اشخاص حقیقی یا حقوقی و با سرمایه ایرانی و تحت شرایط زیر آزاد است .

- الف - به رسالت مطبوعات (ماده ۲) متعهد باشد .
- ب - شرایط مساعد اقتصادی جهت طبع و نشر مانند مواد اولیه ، وسائل طبع و نشر بحد کافی وجود داشته باشد .

ج - التزام به رعایت قانون اساسی .

د - اجازه از وزارت ارشاد اسلامی .

ماده ۶ - درخواست کننده اجازه باید دارای شرایط زیر باشد :

- ۱ - تابعیت ایران .
- ۲ - دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن .
- ۳ - نداشتن سابقه محکومیت کیفری بر اساس موازین اسلامی که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد .

۴ - عدم هجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر و محروم نبودن از حقوق اجتماعی .

۵ - صلاحیت اخلاقی و دارا بودن تقوای سیاسی و حسن شهرت .

۶ - داشتن حداقل گواهینامه لیسانس یا صلاحیت علمی کافی به تشخیص کمیسیون

مندرج در ماده ۱۰ این قانون .

تبصره ۱ - در صورتیکه متقاضی شخصیت حقوقی باشد باید دونفر بعنوان مدیر و سردبیر که واجد شرایط شگانه این ماده (ماده ۶) باشند معرفی گردند ، بدیهی است که

این امر به معنی سلب مسوولیت از شخصیت حقوقی درقبال نشریه نخواهد بود .
تبصره ۲- رئیس دیوانعالی کشور ، رئیس جمهور ، دادستان کل کشور ، نخست وزیر ،
وزیران ، استانداران ، امراء ارتش ، شهربانی ، ژاندارمری و فرمانده سپاه پاسداران
انقلاب اسلامی از حق داشتن امتیاز نشریه محرومند .

تبصره ۳- برای نشریات داخلی یک سازمان ، موسسه و یا شرکت دولتی یا خصوصی
که فقط جهت استفاده کارکنان ، منتشر و رایگان در اختیار آنان قرار میگیرد تنها اجازه
وزارت ارشاد اسلامی با رعایت ماده ۲ این قانون کافی است .

تبصره ۴- برای هر نشریه باید درخواستی جداگانه به کمیسیون ارائه شود و تمامی مراحل
قانونی باید قبل از انتشار طی شود ، حتی اگر یک متقاضی بخواهد بیش از یک نشریه داشته
باشد .

تبصره ۵- متقاضی درقبال خط مشی کلی نشریه مسوول است چه شخصیت حقیقی یا
حقوقی باشد ، سردبیر مسوول یکم مطالبی است که در نشریه به چاپ میرسد و مسوولیت
دیگر امور در رابطه با نشریه به عهده مدیر و متقاضی است .

ماده ۷- درخواست کنندگان پروانه انتشار باید تقاضا نامه ای در تهران به وزارت
ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره ارشاد اسلامی محل تسلیم کنند و در صورتیکه
در شهرستان مورد نظر اداره ارشاد اسلامی نباشد تقاضا نامه به اداره ارشاد اسلامی مرکز
استان مربوطه تسلیم میشود . این تقاضا نامه باید مشتمل بر مطالب زیر باشد .

۱- مشخصات کامل درخواست کننده .

۲- مشخصات کامل مدیر مسوول و سردبیر .

۳- نام نشریه و علامت (آرم) آن در صورتیکه آرم داشته باشد .

۴- محل اداره نشریه و آدرس چاپخانه ای که نشریه در آن به چاپ خواهد رسید .

۵- ترتیب انتشار (روزانه صبح و عصر ، هفتگی ، ماهانه و غیره) .

۶- نوع نشریه و مواضع سیاسی و اصول فکری و اعتقادی آن .

۷- زبان نشریه .

تبصره - محل اداره نشریه مندرج در تقاضا نامه از لحاظ اجرای مقررات این قانون
در حکم اقامتگاه قانونی متقاضی با مدیر مسوول است و هرگونه ابلاغ به محل مذکور قانونی
است .

ماده ۸ - احزاب، انجمنها و موسسات در حوزتیکه به ثبت رسیده باشند میتوانند درخواست پروانه انتشار کنند، مشروط بر اینکه مدیر واجد شرایطی را معرفی کنند تا براساس مقررات این قانون تسوولیتهای قانونی را عهده‌دار گردند.

ماده ۹ - رسیدگی به درخواست صدور پروانه و صلاحیت متقاضی و مدیر مسوول و سردبیر، بعهده هیات نظارت بر مطبوعات مرکب از افراد ذیصلاح و مومن به انقلاب اسلامی ایران بشرح زیر است.

الف - یک نفر از قضات دیوان عالی کشور با انتخاب شورای عالی قضائی.
 ب - یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به پیشنهاد کمیسیون ارشاد و تصویب مجلس.

ج - وزیر ارشاد اسلامی یا قائم مقام وی بدون داشتن حق رای در این هیات.
 د - یکی از اساتید حوزه علمیه مقیم بمعرفی هیات مدرسین حوزه متبید رهبر یا استواری و رهبری.

ه - یکی از اساتید دانشگاه با انتخاب شورای جهاد دانشگاهی.
 و - نماینده‌ای از مدیران مسوول مطبوعات.
 تبصره ۱ - هیات نظارت پس از رسیدگی‌های لازم نظر خود را جهت اخذ تصمیم نهائی به وزیر ارشاد اسلامی اعلام میکنند.

تبصره ۲ - نماینده مدیران مطبوعات با اکثریت آراء پنج نفر فوق انتخاب میشود.
 تبصره ۳ - برای صدور پروانه برای اکثریت مطلق هیات نظارت لازم است.
 تبصره ۴ - هیات نظارت میتواند هر زمان که لازم بداند مجددا امتیاز بکند. نشریه را مورد بررسی قرار دهد و در صورتیکه نشریه شرایط ماده ۵ را فاقد شده باشد با رعایت سایر مواد این قانون، پروانه آنرا لغو نماید.

تبصره ۵ - وزارت ارشاد اسلامی موظف است نشریات را بطور دائم بررسی نموده، نتایج آنرا به هیات گزارش دهد و هیات نتایج این بررسی را در صورت لزوم طی یک برنامه رادیو تلویزیونی در اختیار مردم قرار دهد.

ماده ۱۰ - وزارت ارشاد اسلامی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت تقاضا، درباره صلاحیت متقاضی، مدیر مسوول و سردبیر با رعایت شرایط مقرر در این قانون رسیدگیهای لازم را انجام دهد و مراتب رد یا قبول تقاضا را اعلام کند. نسبت به

درخواستهاییکه مورد موافقت واقع میشود وزارت ارشاد اسلامی ظرف یکماه از تاریخ موافقت ، پروانه انتشار صادر میکند .

ماده ۱۱ - هرنوع تغییر و تبدیل در پروانه انتشار و انتقال آن ودیگر مشخصات موکول به موافقت وزارت ارشاد اسلامی با رعایت مقررات این قانون است .

ماده ۱۲ - در صورتیکه مدیرمسئول یا سردبیر شرایط موضوع بندهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ ماده ۶ را فاقد گردد یا فوت شود یا استعفا دهد صاحب پروانه مکلف است حداکثر ظرف یکماه شخصی واجد شرایط دیگری را به وزارت ارشاد اسلامی معرفی کند ، در غیر اینصورت از انتشار نشریه اوجلوگیری میشود . تا زمانیکه صلاحیت مدیر یا سردبیر جدید به نایبسد نرسیده است مسوولیتهای مدیر و سردبیر به عهده متقاضی خواهد بود .

ماده ۱۳ - اعلام نظر وزارت ارشاد اسلامی مبنی بر تایید یا عدم تایید مدیرمسئول یا سردبیر جدید ، حداکثر یکماه پس از تاریخ معرفی خواهد بود .

تبصره - در مواد ۱۰ و ۱۲ ذینفع میتواند از تاخیر وزارت ارشاد اسلامی به دادگاه استان شکایت کند ومطالبه خسارت نماید رای دادگاه قطعی و غیر قابل فرجام است . همچنین در مورد تصمیم وزارت ارشاد اسلامی نیز میتواند بعد دادگاه استان شکایت کند .

ماده ۱۴ - صاحب پروانه موظف است ظرف ششماه پس از صدور پروانه نشریه مربوطه را منتشر کند و در غیر اینصورت اعتبار پروانه از بین میرود عدم انتشار منظم نشریه در یکسال نیز اگر بدون عذر موجه به تشخیص هیات نظارت ^{پایبند} موجب لغو پروانه خواهد بود .

ماده ۱۵ - امتیازنامههاییکه بر طبق مقررات سابق برای نشریات کنونی صادر شده است به اعتبار خود باقی است مشروط بر اینکه ظرف سهماه از تاریخ تصویب این قانون ، صاحب امتیاز برای تطبیق وضع خود ، با این قانون و دریافت پروانه جدید ، اقدام نماید .

ماده ۱۶ - در هر شماره باید نام ، دارنده پروانه ، مدیرمسئول ، سردبیر ، نشانی اداره و چاپخانه ای که نشریه در آن بچاپ میرسد و نیز زمینه فعالیت و روش نشریه (دینی ، علمی ، سیاسی ، اقتصادی ، ادبی ، هنری و غیره) در صفحه معین و محل ثابت اعلان شود ، چاپخانهها نیز مکلف به رعایت مفاد این ماده میباشند .

ماده ۱۷ - نشریات در چاپ آگهیهای تجارتي که مشتمل بر تعریف و تمجید کالا یا خدمات است مجاز نیستند مگر آنکه از طرف یکی از مراکز تحقیقاتی کشور که بر حسب قوانین رسمیت داشته باشند جهت تشویق تولیدکنندگان کالا یا عرضهکنندگان خدمات مذکور ،

انجام به تقدیر و تشویق شود در غیر این صورت مطبوعات فقط موارد زیر را مجازند درج نمایند .

الف - نام کالا یا خدمات ، نام شرکت و موسسه ای که آنرا ارائه میکند .

ب - مشخصات کالا یا خدمات .

ج - انواع کالا یا خدمات .

د - قیمت کالا یا خدمات .

ه - آدرس مراکز عرضه کالا یا خدمات .

و - زمان عرضه .

تبصره ۱- در مواردیکه طبق این ماده ، مطبوعات مجاز به درج آگهیهای مشتمل بر تعریف و تشویق از کالا و خدمات هستند متن این تعریف و تشویق نمیتواند از متن تقدیرنامه رسمی مراکز قانونی مذکور در این ماده فراتر رود .

تبصره ۲- صفحه مربوط به درج آگهیها باید مشخص بوده و بصورت جدولی باشد که کالاها و خدمات مشابه در کنار یکدیگر قرار گیرد .

ماده ۱۸- نام و نشانی و سایر مشخصات نشریاتی که برای آنها پروانه صادر میشود در دفتر مخصوصی که از طرف وزارت ارشاد اسلامی تهیه و تنظیم میگردد و با ذکر تاریخ به ترتیب ثبت خواهد شد .

ماده ۱۹- هر روزنامه یا مجله باید دفاتر محاسباتی پلمب شده بر طبق قانون ، تهیه و کلیه مخارج و درآمد خود را در آن ثبت کند و بیلان سالانه درآمد و مخارج را به وزارت ارشاد اسلامی بفرستد ، وزارت ارشاد اسلامی هر وقت لازم بداند دفاتر مالی موسسات را بازرسی میکند .

تبصره - کلیه مطبوعات مکلفند همماهه تیراژ فروش ماهیانه خود را کتبا به وزارت ارشاد اسلامی اطلاع دهند .

ماده ۲۰- مدیران مطبوعات در تهران و شهرستانها مکلفند از هر شرطه نشریه خود دونسخه به هر یک از اماکن زیر ، کنگهخانه عملی ، کتابخانه مجلس شورای اسلامی ، دادستان شهرستان و وزارت ارشاد اسلامی (ادار مطبوعات داخلی و مرکز جمع آوری اسناد و مدارک) بطور مرتب ارسال نمایند .

فصل چهارم - جرائم

ماده ۲۱ - هرگاه در مطبوعات مطالبی مشتمل بر توهین یا افتراء یا خلاف واقع ، نسبت به شخص (اعم از حقیقی یا حقوقی) مشاهده شود ذینفع حق دارد پاسخ آنرا ظرف یکماه کتبا برای همان نشریه بفرستد ، نشریه مزبور موظف است اینگونه توضیحات و پاسخها را در یکی از دو شماره ای که پس از وصول پاسخ منتشر میشود در همان صفحه و ستون و با همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است ، مجانی بچاپ برساند بشرط آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند ، و متضمن توهین و افتراء به کسی نباشد . اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند ، حق پاسخگویی محسوسد برای معترض باقی است . درج قسمتی از پاسخ به صورتی که آنرا ناقص یا نامفهوم سازد و همچنین افزودن مطالبی بآن در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره درج شود . پاسخ نامزدهای انتخاباتی در جریان انتخابات باید در اولین شماره نشریه درج گردد ، بشرط آنکه حداقل . شش ساعت پیش از زیر چاپ رفتن نشریه پاسخ به دفتر نشریه تسلیم و رسید دریافت شده باشد .

ماده ۲۲ - در صورتیکه نشریه از درج پاسخ امتناع ورزد یا پاسخ را منتشر سازد شاکمی میتواند به دادستان شهرستان شکایت کند دادستان شهرستان در صورت احراز صحت شکایت ، جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار میکند و هرگاه این اخطار موثر واقع نشود پرونده را جهت صدور دستور توقیف موقت نشریه که مدت آن از یک هفته تجاوز نخواهد کرد ، به دادگاه ارسال میکند .

ماده ۲۳ - مسوولیت مقالات یا مطالبی که در نشریه منتشر میشود بمعده مدیرمسوول است . در صورتیکه مقالات یا مطالب مذکور منجر به منافع اشخاص بوده و به شکایت منتهی شود مدیرمسوول باید نویسنده مقاله یا مطلب را معرفی کند و پاسخگوی آن باشد .

ماده ۲۴ - اشخاصی که دستورها یا محرمانه نظامی و اسرار ارتش و سپاه و یا نقشه قلاع و استحکامات نظامی را در زمان جنگ بوسیله یکی از مطبوعات فاش و منتشر کنند به دادگاه نظامی تحویل تا برابر شرایط زمان جنگ با وی رفتار شود و چنانچه در زمان جنگ نباشد به ۷۰ ضربه سلسلاق محکوم و از ۶۰ تا پنج سال به بدترین نقاط از نظر آب و هوا تبعید خواهد شد .

ماده ۲۵- هرکس بوسیله یکی از مطبوعات ، مردم را صریحاً به ارتکاب جرمه یا جرمی ترساند ، احمق یا خارمی کشور که در قانون مجازات عمومی پیش بینی شده است ، تخریص و تشویق نماید در صورتیکه اثری بر آن مترتب شود ، به مجازات معاوضت همان جرائم محکوم خواهد شد و در صورتیکه اثری بر آن مترتب نشود به حبس حنحهای از ۳ ماه تا ششماه پایه پرداخت مبلغ صد هزار ریال تا سیصد هزار ریال غرامت نقدی محکوم خواهد شد .

ماده ۲۶- هرکس بوسیله مطبوعات به دین مبین اسلام و مقدسات آن اهانت کند در صورتیکه به ارتداد منجر شود طبق مقررات مرتد با او رفتار میشود و اگر به ارتداد نینجامد حداکثر به ۷۰ ضربه شلاق تعزیر و به حبس تادیبی از ۳ ماه تا ۳ سال محکوم میگردد .

ماده ۲۷- هرگاه در یکی از مطبوعات یا هرگونه نشریه ای ، مقالات یا مطالب توهین آمیز یا افتراء و یا برخلاف واقع و حقیقت خواه بنحواقتش یا بطور نقل نسبت به مراجع مسلم تقلید درج گردد مدبر روزنامه نویسنده هر دو مسئولند و هر یک به ۷۰ ضربه شلاق و حبس تادیبی از یکماه تا ۲۴ ماه محکوم خواهند شد .

ماده ۲۸- هرگاه در نشریه ای به رهبری شورای رهبری انقلاب اسلامی ایران اهانت شود آن نشریه به تعطیل از یکماه تا شش ماه محکوم میگردد بدیهی است که سردبیسر و نویسنده مطلب مشمول ماده ۲۷ نیز خواهند بود .

تبصره ۱- رسیدگی بجرائم موضوع مواد ۲۵-۲۶-۲۷ و ۲۸ تابع شکایت مدعی خصوصی نیست .

تبصره ۲- در موارد مذکور در مواد ۲۴-۲۵-۲۶ و ۲۷ نشریاتی که اقدام بسد درج مطالب مذکور نمایند نیز مجرم شناخته شده و در نوبت اول بدریافت اخطار کتبی از وزارت ارشاد اسلامی و در سه نوبت بعدی بترتیب مشمول توقیف بمدت یک هفته ، یکماه و دائم محکوم خواهند شد .

ماده ۲۹- انتشار عکسها و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی ممنوع است و در صورت تخلف در مرتبه اول دو برابر تیراژ آن جریمه نقدی و در صورت تکرار از سه روز تا یک هفته سبس و بار سوم از یکماه تا ۳ ماه توقیف خواهد شد .

ماده ۳۰- انتشار مذاکرات سری مجلس شورای اسلامی و محاکم دادگستری یا

تحقیقات مراجع قضائی که طبق قانون ، افشاء آن مجاز نیست ، ممنوع است و در صورت تخلف ، نشریه بمدت یکماه تا ۳ ماه توقیف و مرتکب به سه ماه تا شش ماه حبس جنحه‌ای بابه پرداخت مبلغ دو بیست هزار ریال تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم میشود .

ماده ۳۱- انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت یا افتراء یا فحش و الفاظ رکیک یا نسبتهای توهین آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص ممنوع است مرتکب به حد اکتسابی ۷۰ ضربه شلاق محکوم خواهد شد و تعقیب جرائم مزبور موکول بشکایت شاکی خصوصی است و در صورت استرداد شکایت تعقیب در هر مرحله‌ای که باشد موقوف خواهد شد .

تبصره ۱- در موارد فوق شاکی (اعم از حقیقی یا حقوقی) میتواند برای مطالبه خسارات مادی و معنوی که از نشر مطالب مزبور بر او وارد آمده مطالبه کند . بدادگاه حقوقی دادخواست تقدیم نماید و دادگاه مکلف است نسبت بآن رسیدگی و مبلغ خسارت را تعیین و مورد حکم قرار دهد .

تبصره ۲- هرگاه انتشار مطالب مذکور در ماده فوق راجع به شخص متوفی ولی بقصد هتاکي به بازماندگان وی باشد ، هریک از ورثه قانونی میتواند از نظر جزائی یا حقوقی طبق ماده و تبصره فوق اقدامه دعوی نماید .

ماده ۳۲- هر کس بوسیله مطبوعات دیگری راه هتک شرف یا حیثیت با افشاء اسرار شخصی تهدید کند به حبس جنحه ای از سه ماه تا یکسال و به پرداخت جزای نقدی از ۲۰ هزار تا یکصد هزار ریال محکوم میشود .

تبصره ۱- در مورد مواد ۳۱ و ۳۲ تا زمانی که بزمنه در مرحله تحقیق و رسیدگی است نشریه مورد شکایت حق ندارد نسبت بمورد رسیدگی مطلبی نشر دهد ، در صورت تخلف دادستان شهرستان میتواند قبل از ختم تحقیقات از دادگاه جنحه تقاضا کند که حکم توقیف نشریه را صادر کند ، دادگاه بطور خارج از نوبت و فوق العاده ، بدون حضور نماینده دادسرا بموضوع رسیدگی نموده و حکم به توقیف سه شماره نشریه صادر میکند و این توقیف شامل اولین شماره بعد از ابلاغ حکم میشود و در صورت تکرار تا موقع صدور رای دادگاه از انتشار نشریه جلوگیری میشود .

ماده ۳۳- هر کس بوسیله مطبوعات باقلیتهای دینی مصرح در قانون اساسی یا نزادی ساکن ایران برای تولید نفاق و اختلاف و بغض و کینه میان سکنه مملکت اهانت نماید و یا آن

را با ایجاد دشمنی و نفاق نژادی و پادینی تحریک کننده حبس جنحه ای از یکماه تا ششماه و پرداخت پنج هزار تا پانصد هزار ریال غرامت نقدی محکوم خواهد شد .

ماده ۳۴- هرکس در نشریه ای خود را برخلاف واقع صاحب پروانه انتشار یا مدیر مسئول یا سردبیر معرفی کند یا بدون داشتن پروانه به انتشار نشریه مبادرت نماید به حبس جنحه ای از ۳ ماه تا ۶ ماه و پرداخت بیست هزار ریال تا صد هزار ریال وجه نقد محکوم میشود . مقررات این ماده شامل دارندگان پروانه و مدیران مسئول و سردبیرانی گسه سمتهای مزبور را طبق قانون از دست داده اند نیز میشود .

ماده ۳۵- هرگاه در انتشار نشریه نام یا علامت نشریه دیگری و لو با تغییرات جزئی تقلید شود بطوریکه برای خواننده امکان اشتباه باشد از انتشار نشریه جلوگیری و مرتکب مجازات حبس جنحه ای از ۶۱ روز تا ۹۰ روز و جزای نقدی از ۲۰ هزار ریال تا صد هزار ریال محکوم میشود . تعقیب جرم منوط به شکایت شاکی خصوصی است .

ماده ۳۶- پس از توقیف یک نشریه ، انتشار هر نوع نشریه دیگر ، به نحوی که با نشریه توقیف شده از نظر نام ، علامت و شکل مشتبه شود ، ممنوع است و نشریه جدید بلافاصله توقیف میگردد .

مرتکب مجازات جنحه ای از ۶۱ روز تا ۹۰ روز و پرداخت ۲۰ هزار ریال تا صد هزار ریال وجه نقد محکوم میشود .

ماده ۳۷- هیچ مقام دولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله ای در عدا اعمال فشار بر مطبوعات بر آید و یا به سانسور و کنترل نشریات مبادرت کند در صورت اقدام به چنین عملی علاوه بر انفصال ابد از مشاغل دولتی به حبس جنحه ای از یک ماه تا سه ماه محکوم میشود .

ماده ۳۸- هر صاحب امتیازی که برخلاف مواد ۱- ۱۶- به انتشار روزنامه یا مجله مبادرت کند به پرداخت مبلغ صد هزار ریال تا پانصد هزار ریال غرامت نقدی محکوم خواهد شد .

ماده ۳۹- در صورتیکه نشریه برخلاف صداقت ، موضوع ماده سه این قانون عمل کند از سه روز تا یک هفته و در صورت تکرار از یک هفته تا یکماه تعطیل میشود .

فصل پنجم - دادرسی مطبوعات

ماده ۴۰- به جرائم ارتكابی بوسیله مطبوعات در دادگاه جنائی و حضور هیئت منصفه

رسیدگی میشود.

نصیره - جرم مطبوعاتی عبارتست از توهین و افتراء به وسیله روزنامه یا مجله یا نشریه از لحاظ ارتباط با مقام یا شغل رسمی یا رویه اداری یا اجتماعی و سیاسی ، شخصی یا اشخاص . انتقاد از روش سیاسی و اداری به وسیله روزنامه ، مجله یا نشریه نسبت بمسئولین و متمدیان افور دولتی و اشخاص نامبرده در ماده ۳۳ که از لحاظ مصالح عمومی صورت میگیرد ، جرم محسوب نمیشود ذکر جملات توهین آمیز و افتراء و هتسک حیثیت و شرف یا ناموس و فحش و ناسزا بشخص یا بستگان جرم مطبوعاتی محسوب نشده و برطبق مقررات عمومی قانون جزا و این قانون قابل تعقیب است .

ماده ۴۱ - انتخاب هیئت منصفه بطریق ذیل خواهد بود .

هر دو سال یکبار در مهرا ماه جهت تعیین اعضای هیئت منصفه در تهران به دعوت وزیر ارشاد ملی هیاتی با حضور رئیس دادگاههای شهرستان و رئیس شورای شهر (در صورتیکه شورای شهر نباشد شهردار) و در مرکز استانها به دعوت استاندار هیاتی مرکب از رئیس دادگستری و رئیس شورای شهر (در صورتیکه انجمن شهر نباشد شهردار) و نماینده وزارت ارشاد ملی تشکیل میشود . هیئت مذکور مجموعاً ۴ نفر افراد مورد اعتماد عمومی را از بین گروههای مختلف اجتماعی (روحانیون ، اساتید دانشگاهها ، پزشکان ، نویسندگان ، روزنامه نگاران ، وکلای دادگستری ، دبیران ، آموزگاران ، سردفتران ، اصناف ، پیشه وران ، کارگران و کشاورزان) ، ۲ نفر اصلی و ۲ نفر علی البدل انتخاب میکند .

ماده ۴۲ - اعضای هیئت منصفه باید دارای شرایط زیر باشند .

داشتن لااقل سی سال سن .

عدم سابقه محکومیت کیفری موثر .

معروفیت به امانت و صداقت و حسن شهرت .

ماده ۴۳ - پس از انتخاب اعضاء هیئت منصفه در تهران و وزیر ارشاد ملی و در استانها استاندار صورت اعضاء هیئت منصفه را برای رئیس کل دادگاههای استان ارسال میدارد .

ماده ۴۴ - در هر محاکمه مطبوعاتی ، دادگاه جنائی در جلسه مقدماتی خود با حضور دادستان یا نماینده او از ۴ نفر اعضاء هیات منصفه دعوت میکند که در جلسات محاکمات حضور بهم رسانند . در هر صورت دادگاه با حضور ۷ نفر از اعضای هیئت منصفه رسمیت

خواهد داشت . اعضای هیئت منصفه موظفند که در جلسات دادگاه تا ختم جلسیات آن حضور یابند .

ماده ۲۵ - هر یک از اعضای هیئت منصفه چنانچه بدون عذر موجه در جلسات متناکم حاضر نشود و یا از شرکت در اتخاذ تصمیم خودداری کند به حکم دادگاهی که نسبت به موضوع رسیدگی میکند به دو سال محرومیت از عضویت هیئت منصفه محکوم میشود .

ماده ۲۶ - موارد در اعضای هیئت منصفه همانست که طبق قانون در مورد در قضاوت پیش بینی شده است .

ماده ۲۷ - هرگاه در حین محاکمه ، اعضای هیئت منصفه سئوالاتی داشته باشند سئوال خود را کتبا به دادگاه خواهند داد که بوسیله رئیس دادگاه مطرح گردد .

ماده ۲۸ - برای رسیدگی بجرائم مندرج در این لایحه قانونی دادگاه جنائی بسمت مشارکت رئیس ودونفر دادرس و با حضور هیئت منصفه تشکیل میشود و مطابق مقررات عمومی رسیدگی میکند و پس از اعلام ختم دادرسی بلافاصله اعضای هیئت منصفه به ششسز برداشته درباره دو مطلب ذیل .

الف - آیا اتهام بزهکار است ؟

ب - در صورت بزهکار بودن آیا مستحق تخفیف است یا خیر ؟

تصمیم میگیرند و رای اکثریت هیئت منصفه را کتبا به دادگاه اعلام مینمایند و سپس دادگاه بر اساس تصمیم مذکور رای صادر میکند . در صورتیکه تصمیم مبنی بر بزهکاری باشد تطبیق عمل انتصابی با قانون وتعیین میزان مجازات وتصمیم گیری درباره سایر جهیات قانونی اتهام با دادگاه میباشد .

هرگاه رای دادگاه مبنی بر مجرمیت باشد در حدود مقررات قانونی قابل فرجام است و در صورتیکه مبنی بر برائت باشد غیر قابل فرجام میباشد .

ماده ۲۹ - هرگاه حکم دادگاه مبنی بر برائت و یا محکومیتی باشد که مستلزم سلب حقوق اجتماعی نباشد ، از نشریه در صورتیکه قبلا توقیف شده باشد بیدرنگ رفع توقیف خواهد شد و ابنتبار جدید آن مانعی ندارد .

ماده ۳۰ - تنظیم آئین نامه های اجرائی این قانون بعهده وزارت ارشاد اسلامی است که در آنها سعی خواهد شد چیزی آنچه مربوط به اعمال حاکمیت دولت است اجزای این قانون بیازمانهای صنفی واگذار میشود .

ماده ۵۱- از تاریخ تصویب این لایحه قانونی کلیه قوانین و مقررات مغایر فلسفی است و وزارت ارشاد اسلامی مأمور اجرای آن است .

تاریخ چاپ ۱۳۵۹/۱۲/۵

اداره قوانین شورای نگهبان
شماره برگه ۱